

Пайда салыгы

Пайда салыгы жалпы мамлекеттик салык түрүнө кирет.

Пайда салыгын төлөөчү (мындан ары бул бөлүмдө - салык төлөөчү) болуп төмөнкүлөр эсептелет:

- 1) ата мекендик уюм;
- 2) Кыргыз Республикасындагы туруктуу мекеме аркылуу ишмердик жүргүзүүчү чет өлкөлүк уюм;
- 3) жеке ишкер;
- 4) Кыргыз Республикасындагы туруктуу мекемеге байланышпаган чет өлкөлүк уюмга Кыргыз Республикасындагы булактан киреше төлөгөн салык агенти (Караңыз. Пайыздарга салынуучу салык жана туруктуу мекемеге байланышпаган чет өлкөлүк уюмдун Кыргыз Республикасындагы булактан алган кирешесине салынуучу салык).

Пайда салыгы боюнча салыктык мезгил болуп календардык жыл эсептелет.

Пайда салыгынын ставкасы 10 пайыз өлчөмүндө белгиленет.

Алтын камтыган казындыны, алтын камтыган концентратты, алтын эритмесин жана аффинаждалган алтынды казып алуу жана сатууну ишке ашырган салык төлөөчүнүн пайда салыгынын ставкасы 2013-жылдын 1-январынан тартып 0 пайыз өлчөмүндө белгиленет.

2017-жылдын 1-январынан тартып Лизингдик компаниялар үчүн пайда салыгынын ставкасы 5 пайыз өлчөмүндө белгиленет.

Пайда салыгын төлөөчү ушул жылдын ичинде салык мезгилинин отчеттук кварталынын экинчи айынын 20чы күнүнөн кийинки күндөн кечиктирбестен пайда салыгынын алдын ала суммасын төлөөгө милдеттүү.

Учурдагы салык мезгилинин биринчи кварталы, биринчи жарым жылдыгы, биринчи 9 айлыгы пайда салыгынын алдын ала суммасы боюнча отчеттук мезгил болуп саналат. Отчеттук мезгил үчүн бюджетке төлөнүүгө тийиш болгон пайда салыгынын алдын ала суммасы отчеттук мезгил үчүн эсептелген пайда салыгынын алдын ала суммасы менен өткөн отчеттук мезгил үчүн эсептелген пайда салыгынын алдын ала суммасынын ортосундагы оң айырма катары аныкталат. Салык төлөөчү бирдиктүү салык декларациясы берилген күнгө чейин пайда салыгын төлөйт жана пайда салыгы үчүн акыркы эсептөөлөрдү жүргүзөт. Салык төлөөчүнүн пайда салыгы салыктык каттоо жери боюнча төлөнөт. КРУБ, Депозиттерди коргоо боюнча агенттик, Депозиттерди коргоо фонду жана Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду кирешеге салык төлөөчү болуп эсептелбейт. Пайда салыгынын алдын ала суммасы отчеттук мезгил үчүн эсептелген пайдага салыктын алдын ала суммасы менен өткөн отчеттук мезгил үчүн эсептелген пайда салыгынын алдын ала суммасынын ортосундагы оң айырма катары аныкталат. КРУБ, Депозиттерди коргоо боюнча агенттик, Депозиттерди коргоо фонду жана Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду пайда салыгын төлөөчү болуп эсептелбейт.

Төмөнкүлөрдүн кирешелери салык салуудан бошотулат:

- 1) кайрымдуулук уюмдарынын;
- 2) I жана II топтогу майыптардын коомдору, Азиздер жана дүлөйлөр кыргыз коомунун уюмдары, иштегендердин жалпы санынын 50 пайызынан кем эмесин майыптар, азиздер жана дүлөйлөр түзгөн жана алардын эмгек акылары жалпы эмгек акы фондунун 50 пайызынан кем эмесин түзгөн жеке ишкерлердин

кирешелери. Ушул коомдор, уюмдар жана жеке ишкерлер жөнүндө маалыматтардын тизмеси Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат;

3) айыл чарба товарларын өндүрүүчүлөрүнүн;

4) Кыргыз Республикасынын жазык-аткаруу системасынын мекемелеринин;

5) айыл чарба товардык-сервистик кооперативдеринин;

6) салык төлөөчүнүн өз менчигиндеги өндүрүштүк кубаттуулуктарда кайра иштетилген мөмө-жемиш жана чийки жашылча товарларын жүгүртүүдөн алынган жана бир бөлүгү негизги өндүрүштүк каражаттарды сатып алууга, реконструкциялоого, модернизациялоого багытталган кирешелери;

7) кредиттик союздардын;

8) айыл-чарба продукцияларын өндүрүштүк кайра иштетүүнү ишке ашырган тамак-аш жана өнөр жай ишканаларынын кирешелери 3 жылдык мөөнөткө (өндүрүш үчүн колдонулган акциздик топтогу товарлардан тышкары). Ишканалардын тизмеси жана ага киргизүүнүн суммасы Кыргыз Республикасынын өкмөтү тарабынан бекитилет;

9) лизингдик компаниялардын (2017-жылдын 1-январынан тартып өз күчүн жоготот);

10) мектепке чейинки билим берүү уюмдарынын (жеке менчик формасынын негизинде түзүлгөн балдар бакчаларынын);

11) кардиохирургиялык багыттагы жеке менчик медициналык мекемелердин;

Мында, чакан жана орто ишкердик субъекти 34-1- главада аныкталгандай жөнөкөйлөтүлгөн тартипте пайда салыгы боюнча салыктык базасын аныктоого укуктуу.

Календардык жыл ичинде түшкөн акчасынын өлчөмү 30000000 сомдон ашкан чакан жана орто ишкердик субъекти ушул календардык жылдан кийинки жылдын биринчи күнүнөн тартып пайда салыгы боюнча салык салынуучу базаны жөнөкөйлөтүлгөн эсептөөнү колдонуу укугунан ажырайт.

Календардык жылдын жыйынтыгы боюнча пайда салыгы боюнча салык салынуучу базаны жөнөкөйлөтүлгөн эсептөөнү колдонууга укугу бар пайда салыгын төлөөчү ушул тартипте ушул календардык жылдан кийинки жылдын биринчи күнүнөн тартып колдонууга укуктуу.

Пайда салыгы боюнча салык салынуучу базаны жөнөкөйлөтүлгөн эсептөөдөн жалпы тартипке, ошондой эле пайда салыгын эсептөөнүн жалпы тартибинен пайда салыгын эсептөөнүн жөнөкөйлөтүлгөн тартибине өтүүдө, салыктык максаттар үчүн амортизациялоону эсептөөдө эске алынуучу негизги каражаттардын алгачкы наркы календардык жылдын 1-январына карата негизги каражаттардын калдык наркына тең кабыл алынат, анда салык төлөөчү бухгалтердик эсеп жөнүндө Кыргыз Республикасынын Мыйзамдарына ылайык эсептелүүчү пайдага салыкты жалпы эреже боюнча төлөйт. Бирдиктүү салык декларациясын берүү мөөнөтү отчеттук жылдан кийинки жылдын 1-мартына чейин.